५.४ पुढील संशोधनार्थ शिफारशी

१] सोलापूर शहरातील प्राथमिक स्तरावर अध्यापन करणा-या शिक्षकांच्या अध्यापनातील समस्यांचा अभ्यास करणे.

२] सोलापूर शहरातील माध्यमिक स्तरावर अध्यापन करणा-या शिक्षकांच्या अध्यापनातील समस्यांचा अभ्यास करणे.

३] सोलापूर शहरातील + ३ स्तरावर अध्यापन करणा-या महाविद्यालयीन अधिव्याख्यात्यांच्या अध्यापनातील समस्यांचा अभ्यास करणे.

४] सोलापूर शहरातील + २ स्तरावर बहुविध मार्गी व्यवसायभिमुख शिक्षणाचे अध्यापन करणा-या शिक्षकांच्या अध्यापनातील समस्यांचा अभ्यास करणे.

५] अधिक २ स्तरांवरील व्यवस्थापनाचा मूल्यमापनात्मक अभ्यास करणे.

संदर्भ ग्रंथ सूची

1) BUCH.M.B. A SURVEY OF RESEARCH IN EDUCATION
FIRST EDITION 1974

Published at the Publication. Department by the secretary National Council of Educational Research and Training New Delhi.

2) BUCH.M.B. : SECOND SURVEY OF RESEARCH IN EDUCATION

Published at the publication Department by the Secretary National Council of Educational Research and Training , New Delhi 1978.

3) BUCH.M.B. : THIRD SURVEY OF RESEARCH IN EDUCATION

Published at the Publication Department by the Secretary National Council of Educational Research and Traning New Delhi, 1978.

4) BUCH.M.B. : FOURTH SURVEY OF RESEARCH IN EDUCATION
Volume II (1983-88) New Delhi.

Published at the Publication Department by the Secretary, National Council of Educational Research and Training New Delhi 1991.

5) AGGARWAL.J.C.
"LANDMARKS IN THE HISTORY OF MORDEN INDIAN EDUCATION "
Vikas Publishing House Pvt. Ltd. 1983.

६] डॉ. बापट भा.गो.
"शैक्षणिक संशोधन" नूतन प्रकाशन पुणे ३०
प्रथमावृत्ती, १९८९. पृष्ठ संख्या २०८

७] डॉ. भिंताडे वि.रा.
"शैक्षणिक संशोधन पध्दती" नूतन प्रकाशन पुणे ३०
प्रथमावृत्ती, १९८०. पृष्ठ संख्या १६८

८] मुळे रा. शं., उमाठे वि.तु.
"शैक्षणिक संशोधनाची मुलतत्वे "
महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथनिर्मिती मंडळ, नागपूर.
दुसरी आवृत्ती १९८७., पृष्ठ - ४०५

९] डॉ. आनंद वास्कर, डॉ. पुष्पा वास्कर
"भारतीय शिक्षणाचे बहुजनीकरण"
नुतन प्रकाशन २१८१, सदाशिव पेठ, पुणे
प्रथमावृत्ती - १९९८.

१०] प्राचार्य डॉ. सौ. शकुंतला लटकर
प्राचार्य रा.तु. भगत
प्राचार्य चंद्रकुमार डांगे
"उच्च शिक्षण अभ्यासक्रम आणि समस्या "
चैतन्य प्रकाशन, कोल्हापूर
प्रथमावृत्ती १९८४, पृष्ठे - ८३

११] प्राचार्य ग. वि. अकोलकर
"महाराष्ट्रातील शिक्षणाची वाटचाल"
[१९५० ते १९७४]
श्री. विद्या प्रकाशन, शनिवार पेठ, पुणे.
प्रथमावृत्ती सप्टेंबर १९७४, पृष्ठे २२३

१२] डॉ. गुरुप्रसाद कक्कड, डॉ. शशी गायकवाड
"शिक्षण व अध्यापक शिक्षण"
नूतन प्रकाशन, पुणे-३०
प्रथमावृत्ती १९९५

१३] सोहोनी श्री. कृ.
"शैक्षणिक टीकाकोश"
प्रकाशक - सौ. सुधा श्री. सोहोनी, पुणे ३०
प्रथम आवृत्ती १९९३, पृष्ठ संख्या ६९६

प रि शि ष्टे

प्रास्ताविक :

संशोधन कृती पूर्ण झाल्यानंतर संदर्भ ग्रंथ सूचीनंतर संशोधनामध्ये शेवटी लिहिला जाणारा हा विभाग असतो. संशोधन अहवालामध्ये आवश्यक असलेला परंतु त्याला पोषक ठरणारा असा हा संदर्भ विभाग म्हणजे परिशिष्ट होय. संशोधन कृतीनुसार यामध्ये मोठे उतारे, मोठी कोष्टके, प्रश्नावल्या, मुलाखत आराखडे, नकाशे, संख्या शास्त्राचे तक्ते, यांचा समावेश केला जातो.

– विनंती पत्र –

[शिक्षक/अध्यापक यांना]

संशोधकाचे नांव : प्रा. अवघडे बी. एस.
लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील महिला महाविद्यालय, सम्राट चौक, सोलापूर.

मार्गदर्शकाचे नांव : डॉ. सौ. कुलकर्णी व्ही. एन.

संशोधन केंद्र : कस्तुरबाई कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, सोलापूर.

संशोधन विषय :-

"सोलापूर शहरातील – २ स्तरावर अध्यापन करणा-या शिक्षकांच्या अध्यापनातील समस्यांचा अभ्यास करणे व उपाययोजना सुचविणे.

मा. श्री/प्रा. ....

महोदय,

शिवाजी विद्यापीठाच्या एम. फिल. [शिक्षणशास्त्र] पदवीसाठी मी वरीलप्रमाणे नमूद केलेल्या विषयावर संशोधन आधारित प्रबंध लिहित आहे. यासाठी आपल्या मदतीची गरज आहे. म्हणून सोबतची प्रश्नावली आपण भरुन द्यावी. अशी माझी विनंती आहे.

आपण दिलेल्या माहितीचा संशोधनाच्या प्रबंधा खेरीज इतरत्र कोठेही वापर केला जाणार नाही. याची मी आपणांस हमी देतो. आपण प्रश्नावलीमध्ये भरुन देणारी माहिती ही खाजगी स्वरुपात असेल. आपणाकडून येणा-या माहितीचा अभ्यास करुन संबंधीत विषयाबद्दल योजना आखणे, प्रबंध लिहिणे शक्य होणार आहे. माझ्या या अभ्यास योजनेत आपले सहकार्य मिळेल, अशी माझी आशा आहे.

आपला विश्वासू,

प्रा. अवघडे बी. एस.
लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील
महिला महाविद्यालय, सम्राट चौक
सोलापूर. पिन–४१३ ००२.

सोलापूर शहरातील + २ स्तरावर अध्यापन करणा-या उच्च माध्यमिक व महाविद्यालयाच्या कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखेच्या अनुभवी शिक्षकांसाठी प्रश्नावली.

संशोधकाचे नांव : प्रा. अवघडे बी. एस.
लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील महिला महाविद्यालय, सम्राट चौक, सोलापूर.
मार्गदर्शकाचे नांव : डॉ. सौ. कुलकर्णी व्ही. एन.
संशोधन केंद्र : कस्तुरबाई कॉलेज ऑफ एज्युकेशन सोलापूर.

सूचना :- १] योग्य उत्तरासमोर अशी खूण करावी.
२] एखादया प्रश्नाचे उत्तर सविस्तर दयावयाचे झाल्यास प्रश्नावलीच्या पाठीमागे उल्लेख करुन लिहावे.
३] आपण दिलेल्या माहितीचा उपयोग संशोधन कार्यासाठीच केला जाईल.

संशोधन विषय :-

"सोलापूर शहरातील + २ स्तरावर अध्यापन करणा-या शिक्षकांच्या अध्यापनातील समस्यांचा अभ्यास करणे."

शाळेचे/महाविद्यालयाचे नांव :-

शिक्षकाचे नांव :-

शैक्षणिक पात्रता :-

अध्यापनाचा विषय :-

अध्यापनाची पद्धती [मेथड] :-

गतवर्षीचा विषयाचा शेकडा निकाल :-

+ २ स्तरावरील अध्यापन अनुभव वर्षे.

अ] विषय व अभ्यासक्रमा संबंधीच्या समस्या :-

१] आपल्या विषयाची उद्दिष्टे कोणती आहेत ?

२] आपण आपल्या विषयाच्या अध्यापनामध्ये खालीलपैकी कोणत्या अध्यापन पध्दतीवर भर देता ;
[व्याख्यान/कथन/पर्यवेक्षण/दिग्दर्शन/नाटयीकरण/प्रश्नोत्तर/परिसंवाद]

३] आपल्या विषयाच्या अध्यापनामध्ये आपणास कोणत्या समस्या येतात ?

४] विषयातील कोणता घटक शिकवितांना अधिक अडचणी येतात ?

५] अध्यापनातील एखादी कुट समस्या सोडविण्यासाठी आपण खालीलपैकी कोणाचे सहकार्य अधिक घेता ?
[१.ग्रंथालय संदर्भ ग्रंथ, २. मुख्या/प्राचार्य, ३.सहकारी शिक्षक, ४.अन्य कोणाचे]

६] आपल्या विषयाची काठिण्य पातळी व विद्यार्थ्यांचा वयोगट यामध्ये समायोजन साधले आहे काय ?
[होय/नाही]

७] [अ]आपण आपल्या विषयाची पूर्व तयारी करतांना खालील पैकी कोणते वाचन करता ?
१.पाठयपुस्तक २. संदर्भग्रंथ ३. अवांतर वाचन [वर्तमान पत्रे,मासिके, ऐतिहासिक मजकूर.]

[ब]अभ्यासक्रम पूर्ण होत नसल्यास कोणत्या मार्गाचा अवलंब करता ?
१.समवाय तत्वाचा २.ज्यादा तास घेता. ३.स्वयंअध्यायनास प्रोत्साहन
४. अन्य.

[क]अध्यापनाचा घटक आणि तुमची तासिका यामध्ये समायोजन साधले जात नसल्यास खालीलपैकी कोणती कारणे आहेत ?
१.हजेरीमध्ये वेळ जातो. २. वर्गाची शिस्त लावण्यामध्ये वेळ जातो.
३. आधीच्या तासाचे शिक्षक बेल नुसार वर्गातून बाहेर येत नाहीत.
४. अन्य

८] अ]प्रभावी अध्यापनासाठी पूरक म्हणून कोणते अभ्यासपूरक उपक्रम राबविता?
ब]अभ्यासपूरक उपक्रम राबवितांना आपणास कोणत्या अडचणी येतात ?

९] [अ] शिक्षकाचे अध्यापनावर इतर समस्यांचाही प्रभावीपणे परिणाम होतो काय ?
[होय / नाही]

[ब] आपले उत्तर होकारार्थी असल्यास खालीलपैकी कोणत्या समस्या प्रभावीपणे शिक्षकाच्या अध्यापनावर परिणाम करतात ?
१. पालकांच्या सहकार्याचा अभाव २. समाजाचा शिक्षकाकडे पाहण्याचा सदोष दृष्टिकोण ३. विद्यार्थ्यांचा शिक्षकाकडे पाहण्याचा सदोष दृष्टिकोण ४. शासनाचे शिक्षणाकडे दुर्लक्ष ५. अन्य-

१०] [अ] आपण आपल्या विषयाची कृतीसत्रे, चर्चासत्रे यामध्ये भाग घेतला आहे का ?
[होय / नाही]

[ब] आता पर्यंत आपण खालीलपैकी आपल्या विषयाच्या किती कृती सत्रामध्ये, चर्चा सत्रामध्ये भाग घेतला आहे ?
[१, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ----------------]

११] आपण आपल्या विषयामध्ये कोणत्या प्रकारचे लिखाण केले आहे ?

१२] आपल्या विषयाच्या अन्य कांही समस्या असतील तर सविस्तर सांगा ?

१३] मानसिकदृष्टया आपण आपल्या व्यवसायामध्ये समाधानी आहात काय ?
[होय / नाही]

१४]

१४] आपल्या मते आपल्या अध्यापनातून विषयाची उद्दिष्टे किती टक्के साध्य होतात ?

१५] तुमच्या मते तुमचा अध्यापन विषय व अभ्यासक्रम यामध्ये कोणत्या उणिवा आहेत ?

१६] आपल्या विषयाचे अध्यापन अधिक प्रभावी व्हावे म्हणुन आपण अनुभवी शिक्षक म्हणुन कोणकोणते उपाय सुचवाल ?

१७] विषय व अभ्यासक्रमासंबंधीच्या समस्या सोडविण्यासाठी आपण अनुभवी शिक्षक म्हणुन कोणत्या शिफारशी करु इच्छिता ?

ब] विद्यार्थी संख्या व वर्ग शिस्तीविषयीच्या समस्या :-

१] आपल्या विषयाला विद्यार्थी संख्या खालीलपैकी कोणत्या प्रमाणात आहे ?
[प्रमाणित, प्रमाणापेक्षा कमी, प्रमाणापेक्षा जास्त]

२] आपल्या विषयाच्या अध्यापनामध्ये आपणास विद्यार्थ्यांच्या वारंवार गैर हजेरीची समस्या आहे काय ?
[होय / नाही.

३] वर्ग शिस्त आणि अध्यापनाचा अतिशय जवळचा संबंध असतो या विधानाशी आपण सहमत आहात काय ?
[होय / नाही]

४] विद्यार्थ्यांची वर्गातील गैरहजेरीची खालीलपैकी कोणती कारणे असावीत?
१. बेजबाबदार पालक, २. विद्यार्थ्यांची शिक्षणाबद्दलची उदासिनता
३. कौटुंबिक व सामाजिक वातावरण ४. अन्य-

५] विद्यार्थ्यांच्या गैरहजेरीमुळे अध्यापनामध्ये खालीलपैकी कोणत्या समस्या निर्माण होतात ?
१. अध्यापनामध्ये सलगता राहत नाही, २. गैरहजर विद्यार्थ्याला पाठीमागील घटक समजून दयावा लागतो, त्यामुळे अधिक वेळ जातो,
३. मासिक नियोजनाप्रमाणे अभ्यास पूर्ण करण्यामध्ये अडचणी येतात,
४. अन्य-

६] विद्यार्थ्यांची वर्गातील गैरहजेरीची समस्या कमी करण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना अंमलात आणाव्यात असे आपणांस वाटते ?
१. पालकांच्या भेटी २. शिक्षक पालक मेळावा ३. सामाजिक वातावरण निर्मिती ४. बक्षिस योजना ५. वेळापत्रक विद्यार्थ्यांच्या सोयीने
६. अन्य-

७] अध्यापन सुकर व्हावे म्हणून खालीलपैकी कोणत्या शिस्तीच्या प्रकाराचा आपण अवलंब करता ?
[१. व्यक्ती प्रभाव , २. दडपशाही ३. मुक्त स्वातंत्र्य, ४. अन्य-]

८] विद्यार्थ्यांच्या गैरवर्तनामुळे शिक्षकांच्या अध्यापनावर प्रतिकूल परिणाम होतो या मताशी आपण सहमत आहात काय ?
[होय / नाही]

९] आपल्या अध्यापनातून विद्यार्थ्यांमध्ये शिस्त निर्माण व्हावी म्हणून आपण अनुभवी शिक्षक म्हणून कोणत्या शिफारशी करु इच्छिता ?

क] शैक्षणिक व भौतिक सुविधांच्या समस्या :-
=================================

१] आवश्यक त्या शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध असतील तर अध्यापन सुकर होते या विधानाशी आपण सहमत आहात काय ?
[होय / नाही]

२] आपल्या विषयाच्या अध्यापनासाठी आवश्यक त्या शैक्षणिक सुविधा आपल्या विद्यालयाकडून/महाविद्यालयाकडून उपलब्ध होतात काय ?
[होय / नाही]

३] भौतिक सुविधांचा अपुरा पुरवठा अध्यापनावर प्रतिकूल परिणाम करतो या विधानाशी आपण सहमत आहात काय ?
[होय / नाही]

४] [अ]खालीलपैकी कोणत्या शैक्षणिक सुविधा आपल्या शैक्षणिक संस्थेमध्ये आहेत ?
[प्रयोगशाळेतील साहित्य, दृकश्राव्य साधने, [रेडिओ, चित्रवाणी, फिल्म प्रोजेक्टर], विविध तक्ते आलेख, चित्रे, आकृत्या, नकाशे, आराखडे, ग्रंथालयातील पुस्तके, संदर्भ ग्रंथ, खडकांचे नमुने , अन्य-]

[ब] आपणांस वरीलपैकी कोणकोणत्या शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध होत नाहीत ?

[क] खालीलपैकी कोणत्या भौतिक सुविधा आपल्या संस्थेमध्ये आहेत ?
[अध्यापनासाठी आवश्यक असणारी इमारत, वर्ग खोल्या, फर्निचर, ग्रंथालय, प्रयोगशाळा, सभागृह, वेगवेगळ्या विषयाची दालने, उदा. कला दालन, भूगोलाचे स्वतंत्र दालन, इतिहास दालन, कार्यानुभव साहित्याची खोली, वाचनालय, मुख्याध्यापक खोली, शिक्षकांचे विश्रांती गृह, कार्यालय, गायन वर्ग, मुलींसाठी स्वतंत्र खोली, कार्यशाळा , वसतीगृह, संडास-मुता-या इत्यादी.

ड] आपणांस वरीलपैकी कोणकोणत्या भौतिक सुविधा उपलब्ध होत नाहीत ?

५] [अ] आपल्या विद्यालयामध्ये / महाविद्यालयामध्ये समृध्द ग्रंथालय आहे काय ?
[होय / नाही]

[ब] समृध्द ग्रंथालयाच्या अभावामुळे आपल्या अध्यापनावर कोणता परिणाम होतो ?

६] अपु-या शैक्षणिक सुविधा असतांना आपले अध्यापन प्रभावी व्हावे म्हणून आपण कोणत्या उपाययोजना करता ?

७] अपु-या शैक्षणिक व भौतिक सुविधांचा प्रश्न सोडविण्यासाठी अनुभवी शिक्षक म्हणून आपण कोणत्या शिफारशी करु इच्छिता ?

ड] व्यवस्थापनाशी संबंधीत समस्या :-

१] तुमच्या अध्यापनाच्या कोणकोणत्या समस्या व्यवस्थापनाशी संबंधीत आहेत ?
[१. विद्यार्थी प्रवेश संख्या २. विषयाचे वेळापत्रक ३. ग्रंथालय सुविधा
४. वरीष्ठांचे सहकार्य ५. अन्य-

२] अधिक २ स्तरावरील वर्गाचे व्यवस्थापन वेगळे असावे काय ?
[होय / नाही]

३] विद्यार्थ्यांना वरिष्ठ महाविद्यालयाचे आकर्षण असल्यामुळे + २ स्तरावरील माध्यमिक विद्यालयाशी संलग्न वर्गाच्या प्रवेश संख्येवर प्रतिकुल परिणाम होतो काय ?
[होय / नाही]

४] [अ]माध्यमिक विद्यालयांशी/महाविद्यालयाशी संलग्न + २ स्तरावरील विद्यार्थी संख्या घटण्याची कारणे कोणती आहेत ?

[ब] माध्यमिक विद्यालयाशी / महाविद्यालयाशी संलग्न + २ स्तरावरील विद्यार्थी संख्या वाढण्याची कारणे कोणती आहेत ?

५] माध्यमिक विद्यालयाशी संलग्न + २ स्तरावरील शिक्षणातील व्यवस्थापन व वरिष्ठ महाविद्यालयाशी संलग्न शिक्षणातील व्यवस्थापन यामध्ये प्र ामुख्याने कोणते भेद तुम्हांस सांगता येतील ?

६] तुमच्या विषयातील अध्यापनाच्या समस्या कमी करण्यासाठी तुम्ही व्यवस्थापनाकडून कोणत्या अपेक्षा करता ?

७] माध्यमिक विद्यालयाशी / महाविद्यालयाशी संलग्न + २ स्तरावरील शैक्षणिक व्यवस्थापनाच्या कार्यक्षमतेबद्दल आपण अनुभवी शिक्षक म्हणून कोणत्या शिफारशी करु इच्छिता ?

परिशिष्ट - ब

१] सोलापूर शहरातील कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखांचे + २ चे वर्ग असणा-या निवडलेल्या माध्यमिक शाळांची यादी.

अ. नं.	शाळेचे नांव	दिलेल्या प्रश्नावली	प्राप्त झालेल्या प्रश्नावली
१]	श्री दि.जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय, सोलापूर	१०	०८
२]	उमाबाई श्राविका विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय, सोलापूर.	०९	०७
३]	संभाजी विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज	०६	-
४]	सहयाद्री प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय, सोलापूर.	०६	०४
५]	भारती विद्यापीठ माध्यमिक विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज ,सोलापूर.	०७	०७
६]	अण्णासाहेब पाटील प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय सोलापूर.	०६	०५
७]	रावजी सखाराम हायस्कूल ऑफ कॉमर्स व ज्युनिअर कॉलेज सोलापूर.	०५	०५
८]	मेरी बी हार्डिंग विद्यालय व रॉजर्स ज्युनिअर कॉलेज सोलापूर	०३	०२
९]	एम्.अे. पानगल अँग्लो उर्दु हायस्कूल व ज्युनिअर कॉलेज सोलापूर	०६	०१
१०]	छत्रपती शिवाजी हायस्कूल व छत्रपती शिवाजी नाईट ज्यु.कॉलेज,सोलापूर	०७	०६

अ. नं.	शाळेचे नांव	दिलेल्या प्रश्नावली	प्राप्त झालेल्या प्रश्नावली
११]	नूतन प्रशाला व ज्यु. कॉलेज सोलापूर.	०६	०४
१२]	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय	१३	१०
१३]	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय, सोलापूर.	२५	२२
१४]	एस्. एस्. अ उर्दू हायस्कूल ॲन्ड ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स, सोलापूर.	०६	०६
		११५	८७

२] सोलापूर शहरातील कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखांचे २ वे वर्ग असणाऱ्या निवडलेल्या वरिष्ठ महाविद्यालयांची यादी :

१]	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस् ॲन्ड सायन्स, सोलापूर.	२४	२०
२]	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस् ॲन्ड सायन्स, सोलापूर.	२०	१७
३]	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस् कॉमर्स ॲन्ड सायन्स, सोलापूर	२५	२१
४]	सोसल कॉलेज ऑफ आर्टस् ॲन्ड कॉमर्स, सोलापूर.	१०	०६
५]	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स, सोलापूर	१५	१०
६]	हिराचंद नेमचंद कॉलेज ऑफ कॉमर्स, सोलापूर.	०६	०५
		१००	७९

परिशिष्ट "क"

१] निवडलेल्या माध्यमिक विद्यालयाशी संलग्न अधिक २ स्तरावर अध्यापन करणा-या शिक्षक प्रतिसादकांची यादी

अ.नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	माध्यमिक विद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
१.	सौ. मादेकर एल्. जी.	२१ वर्षे	कला	श्री दि जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय
२.	श्री. पुजारी एस्.एन्.	११ वर्षे	कला	श्री दि जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३.	श्री. निराळे एम्. एस्.	११ वर्षे	कला	उमाबाई श्राविका विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय.
४.	श्री. जाधव के. के.	१२ वर्षे	कला	उमाबाई श्राविका विद्यालय, व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५.	श्री. पाटील एम्. एस्.	१० वर्षे	कला	उमाबाई श्राविका विद्यालय, व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६.	श्री. म्हमाने अे. के.	०८ वर्षे	कला	उमाबाई श्राविका विद्यालय, व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७.	श्री. बुरंगे एस्. एस्.	०६ वर्षे	कला	सह्याद्री प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
८.	श्री. डोके एम्. व्ही.	०३ वर्षे	कला	सह्याद्री प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
९.	श्री. पाटील एस्. एम्.	०३ वर्षे	कला	सह्याद्री प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
१०.	श्री. खुने एस्. व्ही.	०२ वर्षे	कला	सह्याद्री प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
११.	श्री. खुडे एस्. आर.	०३ वर्षे	कला	भारती विद्यापीठ माध्य. विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज.

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	माध्यमिक विद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
१२.	श्री. रिसालदार अे.अे.	०७ वर्षे	कला	अण्णासाहेब पाटील प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
१३.	श्री. ठाकूर व्ही. व्ही.	०५ वर्षे	कला	अण्णासाहेब पाटील प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
१४.	श्री. पाटील बी. एन्.	१२ वर्षे	कला	अण्णासाहेब पाटील प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
१५.	श्री. फाटे व्ही. जे.	०८ वर्षे	कला	अण्णासाहेब पाटील प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
१६.	श्री. उघडे एस्. एन्.	०५ वर्षे	कला	रा. स. हायस्कूल ऑफ कॉमर्स व कनिष्ठ महाविद्यालय.
१७.	श्री. डोंगळे ए. एच्.	०५ वर्षे	कला	रा. स. हायस्कूल ऑफ कॉमर्स व कनिष्ठ महाविद्यालय.
१८.	सौ. शिंदे एस्. बी.	०५ वर्षे	कला	रा. स. हायस्कूल ऑफ कॉमर्स व कनिष्ठ महाविद्यालय.
१९.	श्री. लोंढे पी. सी.	०५ वर्षे	कला	मेरी बी हार्डिंग विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज
२०.	श्री. दळवी एन्. डी.	०४ वर्षे	कला	मेरी बी हार्डिंग विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज.
२१.	श्री. शेख असीम अे. गनी	१६ वर्षे	कला	एम. अे. पानगल अँग्लो उर्दू हायस्कूल व ज्युनिअर कॉलेज
२२.	सौ. दिक्षित आर. आर	१४ वर्षे	कला	छत्रपती शिवाजी नाईट हाय. व कनिष्ठ महाविद्यालय.
२३.	सौ. जावळीकर जी. बी.	१४ वर्षे	कला	छत्रपती शिवाजी नाईट हाय. व कनिष्ठ महाविद्यालय.

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	माध्यमिक विद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
२४.	सौ. बाबर एम्.अे.	१३ वर्षे	कला	छत्रपती शिवाजी नाईट हाय. व कनिष्ठ महाविद्यालय.
२५.	श्री. चौधरी आर. डी.	१० वर्षे	कला	नूतन प्रशाला व ज्युनिअर कॉलेज.
२६.	सौ. देशमान्य पी. एस्.	०८ वर्षे	कला	नूतन प्रशाला व ज्युनिअर कॉलेज.
२७.	सौ. थोरात नी. ता.	०६ वर्षे	कला	नूतन प्रशाला व ज्युनिअर कॉलेज.
२८.	श्री. चितळी अे. एस्.	०५ वर्षे	कला	नूतन प्रशाला व ज्युनिअर कॉलेज.
२९.	श्री. गायकवाड व्ही. टी.	१० वर्षे	कला	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय[आर्टस्, कॉमर्स. वि.]
३०.	श्री. धडके व्ही. एम्.	०७ वर्षे	कला	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३१.	श्री. ढाकणे बी. एन्.	१८ वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३२.	श्री. कापसे सी. डी.	१४ वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३३.	सौ. आगरकर पी. ए.	२२ वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३४.	श्री. मुडवीकर पी. आर	१६ वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३५.	श्री. लोंढे एम. पी.	१२ वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	माध्यमिक विद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
३६.	श्री. केसकर एम. व्ही.	२३ वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३७.	सौ. केसकर यु. पी.	०६ वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३८.	श्री. वाईकर अे. व्ही.	१० वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३९.	श्री. देशपांडे अे. व्ही.	२१ वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
४०.	श्री. डोके एन्. एन्.	२३ वर्षे	वाणिज्य	श्री दि. जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
४१.	श्रीमती शहा एम्. एस्.	१७ वर्षे	वाणिज्य	श्री. दि जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
४२.	श्री. संघवी बी. आर	१२ वर्षे	वाणिज्य	उमाबाई श्राविका विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय.
४३.	श्री. लेंगरे व्ही. एस.	७ वर्षे	वाणिज्य	उमाबाई श्राविका विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय.
४४.	श्री. बिराजदार के. एम्.	१२ वर्षे	वाणिज्य	उमाबाई श्राविका विद्यालय, व कनिष्ठ महाविद्यालय.
४५.	श्री. येवले डी. ए.	०८ वर्षे	वाणिज्य	भारतीयविद्यापीठ माध्य. विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज.
४६.	श्री. देशमुख व्ही. एस्.	०६ वर्षे	वाणिज्य	भारती विद्यापीठ माध्य. विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज.
४७.	श्री. झरेगांवकर जी. व्ही.	१० वर्षे	वाणिज्य	भारती विद्यापीठ माध्य. विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज.

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	माध्यमिक विद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
४८.	श्री. म्हेत्रे एम्. एस्.	१४ वर्षे	वाणिज्य	रा. स. हायस्कूल ऑफ कॉमर्स व कनिष्ठ महाविद्यालय.
४९.	श्री. पाटील ए. एन्.	२० वर्षे	वाणिज्य	रा. स. हायस्कूल ऑफ कॉमर्स व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५०.	श्री. डोके एस्. एन्.	१५ वर्षे	वाणिज्य	छ. शिवाजी नाईट हायस्कूल व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५१.	श्री. जाधव डी. एन्.	१२ वर्षे	वाणिज्य	छ. शिवाजी नाईट हायस्कूल व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५२.	श्री. भोरे एम. बी.	१२ वर्षे	वाणिज्य	छ. शिवाजी नाईट हायस्कूल व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५३.	श्री. नादरगी बी. के.	१२ वर्षे	वाणिज्य	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५४.	श्री. कडदास एम्. एन्.	०९ वर्षे	वाणिज्य	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५५.	श्री. कडदास आर. एन्.	०६ वर्षे	वाणिज्य	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय
५६.	श्री. कोडम एस्. व्ही.	१४ वर्षे	वाणिज्य	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५७.	श्री. शिंदे एस्. एस्.	१२ वर्षे	वाणिज्य	अण्णासाहेब पाटील प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५८.	श्री. देशपांडे डी. के.	१७ वर्षे	वाणिज्य	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५९.	श्री. हनमराठे आर. टी.	१३ वर्षे	वाणिज्य	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	माध्यमिक विद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
६०.	श्री. तरटे एस्. आर.	१९ वर्षे	वाणिज्य	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६१.	श्री. उपाध्ये पी. एस्.	२२ वर्षे	वाणिज्य	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६२.	श्री. पाटील जे. एन्.	१० वर्षे	वाणिज्य	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६३.	सौ. औरंगाबादकर एस. डी.	१३ वर्षे	वाणिज्य	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६४.	श्री. आहेरकर व्ही. एम्.	३ वर्षे	विज्ञान	श्री दि. जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६५.	श्री. गुरुजी व्ही. जी.	१८ वर्षे	विज्ञान	श्री. दि. जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६६.	श्री. वायचळ एल्. जी.	१८ वर्षे	विज्ञान	श्री. दि. जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६७.	श्री. साळुंखे एस्. एस्.	०४ वर्षे	विज्ञान	श्री दि. जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६८.	श्री. मोरे डी. एम्.	०८ वर्षे	विज्ञान	भारती विद्यापीठ माध्यमिक विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय.
६९.	श्री. पवार ए. बी.	०८ वर्षे	विज्ञान	भारती विद्यापीठ माध्यमिक विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७०.	श्री. कदम बी. डी.	०७ वर्षे	विज्ञान	भारती विद्यापीठ माध्यमिक विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७१.	श्री. भालेराव एस्. एल.	१० वर्षे	विज्ञान	कुचन प्रशाला, कनिष्ठ महाविद्यालय

अ.नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	माध्यमिक विद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
७२.	श्री. मंगलपल्ली आर. डी.	०९ वर्षे	विज्ञान	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७३.	श्री. पठाण एस्. एन्.	०९ वर्षे	विज्ञान	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७४.	श्री. पतंगे बी. टी.	०८ वर्षे	विज्ञान	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७५.	सौ. धुमाळ एन्. बी.	१९ वर्षे	विज्ञान	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७६.	श्री. चव्हाण बी. व्ही.	०६ वर्षे	विज्ञान	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७७.	श्री. प्याटी आर. बी.	१२ वर्षे	विज्ञान	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७८.	श्री. कानडे बी. व्ही.	२२ वर्षे	विज्ञान	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
७९.	श्री. शेळजाळे एस्. एस्.	२२ वर्षे	विज्ञान	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
८०.	श्री. पाटील बी. जी.	१५ वर्षे	विज्ञान	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
८१.	श्री. वळसंगकर आर. एम.	१३ वर्षे	विज्ञान	एस्. एस्. अे. उर्दू हायस्कूल अॅन्ड ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स
८२.	श्री. अचगल अे. अे.	०८ वर्षे	विज्ञान	एस्. एस्. अे. उर्दू हायस्कूल अॅन्ड ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स
८३.	श्री. शेख एन्. अे.	०७ वर्षे	विज्ञान	एस्. एस्. अे. उर्दू हायस्कूल अॅन्ड ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स

अ.नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	माध्यमिक विद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
८४.	कु. माळेगांववाला एस्. अे.	०६ वर्षे	विज्ञान	एस्. एस्. अे. उर्दू हायस्कूल अॅण्ड ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स
८५.	श्री. शेख एस्. बी.	०५ वर्षे	विज्ञान	एस्. एस्. अे. उर्दू हायस्कूल अॅण्ड ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स
८६.	श्री. ललकट वाय. अे.	१३ वर्षे	विज्ञान	एस्. एस. अे. उर्दू हायस्कूल अॅण्ड ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स
८७.	सौ. गजेंद्र गडकर अे. अे.	१७ वर्षे	कला	हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.

२] निवडलेल्या वरिष्ठ महाविद्यालयाशी संलग्न अधिक २ स्तरावर अध्यापन करणा-या शिक्षक प्रतिसादकांची यादी

१.	श्री. शिवरकर पी. जी.	१९ वर्षे	भूगोल	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
२.	श्री. गायकवाड अे. बी.	१८ वर्षे	भूगोल	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस् अॅन्ड सायन्स
३.	श्री. माने एम्. एम् .	१९ वर्षे	राज्यशास्त्र	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
४.	श्री. मोरे बी. डी.	१५ वर्षे	समाजशास्त्र	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
५.	सौ. नागणे एस्. जी.	१९ वर्षे	मराठी	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
६.	सौ. देशपांडे एस्. एस्.	१९ वर्षे	हिंदी	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
७.	श्री. सावंत जी. डी.	१९ वर्षे	मानसशास्त्र	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स

अ. नं.	प्रतिपादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	वरिष्ठ महाविद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
८.	श्री. मेहता पी. आर.	०५ वर्षे	इतिहास	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
९.	श्री. व्हटकर अे. एस.	१६ वर्षे	मराठी	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
१०.	श्री. काटकर व्ही. एस.	१७ वर्षे	मराठी	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
११.	श्री. मस्के एम्. एम्.	१६ वर्षे	इतिहास	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
१२.	श्री. बिराजदार व्ही. के	७ वर्षे	भूगोल	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
१३.	सौ. जोग अे. अे.	१० वर्षे	मराठी	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
१४.	श्री. अहिरे आर. टी.	२० वर्षे	मानसशास्त्र	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
१५.	सौ. वडापूरकर एम्. एम्.	१४ वर्षे	भूगोल	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
१६.	श्री. घाडगे टी. डी.	०६ वर्षे	इंग्रजी	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
१७.	श्री. तानवडे एस. पी.	१२ वर्षे	समाजशास्त्र	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स
१८.	श्री. माळी व्ही. डी.	२२ वर्षे	इतिहास	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस अॅन्ड सायन्स

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	वरिष्ठ महाविद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
१९.	श्री. जंबगी एम्. बी.	१७ वर्षे	इंग्रजी	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स ॲन्ड सायन्स
२०.	श्री. निंबर्गी एस्. बी.	०५ वर्षे	मराठी	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स, ॲन्ड सायन्स
२१.	श्री. पाटील एस्. व्ही.	०५ वर्षे	हिंदी	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स, अन्ड सायन्स
२२.	श्री. खान आय. अे.	१[illegible] वर्षे	इंग्रजी	सोशल कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड कॉमर्स.
२३.	श्री. सय्यदम एम. एच.	०[illegible] वर्षे	भूगोल	सोशल कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड कॉमर्स.
२४.	सौ. बुरकुल पी. पी.	०८ वर्षे	मराठी	सोशल कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड कॉमर्स.
२५.	श्री. जमादार एच. एम.	०५ वर्षे	इतिहास	सोशल कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड कॉमर्स.
२६.	श्री. लगदिवे जी. एन.	२१ वर्षे	वाणिज्य	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स.
२७.	श्री. नंगनुरे पी. एस.	०८ वर्षे	वाणिज्य	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स.
२८.	श्री. शिंदे आर. एन्.	१६ वर्षे	वाणिज्य	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स
२९.	श्री. हुली अे. के.	१३ वर्षे	अर्थशास्त्र	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस , कॉमर्स.
३०.	श्री. जत्ती एस. एस.	१८ वर्षे	वाणिज्य	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स.

अ. नं.	प्रतिपादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	वरिष्ठ महाविद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
३१.	श्री: कांबळे आर. एल:	१० वर्षे	वाणिज्य	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स.
३२.	श्री. बनकर एस. टी.	१४ वर्षे	वाणिज्य	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स.
३३.	श्री. दराडे एच्. डी.	१६ वर्षे	वाणिज्य	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स.
३४.	श्री. वले एस्. बी.	०७ वर्षे	वाणिज्य	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स.
३५.	अत्तार सी. जी.	०७ वर्षे	वाणिज्य	सोशल कॉलेज ऑफ आर्टस अ‍ॅन्ड कॉमर्स.
३६.	श्री. दारुवाला अे. एम.	७ वर्षे	वाणिज्य	सोशल कॉलेज ऑफ आर्टस अ‍ॅन्ड कॉमर्स.
३७.	श्री. आदलिंगे पी. एस्.	१९ वर्षे	अर्थशास्त्र	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स
३८.	श्री. कटके व्ही. एस्.	१५ वर्षे	अर्थशास्त्र	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स
३९.	श्री. कोरे बी. जी.	१७ वर्षे	वाणिज्य	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स
४०.	श्री. खेरे जी. आर	१७ वर्षे	वाणिज्य	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स
४१.	श्री. भोसले एस्. एच्.	१२ वर्षे	वाणिज्य	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स
४२.	श्री. जाधव आर. पी.	१४ वर्षे	वाणिज्य	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स
४३.	सौ. कुलकर्णी एम. डी.	१५ वर्षे	गणित	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स.
४४.	श्री. काळे आर. आर.	१३ वर्षे	वाणिज्य	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स.
४५.	श्री. कुलश्रेष्ठ सी. यु.	१२ वर्षे	मराठी	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स.

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	वरिष्ठ महाविद्यालयाचे नांव [संलग्न अधिक २ स्तर]
४६.	श्री. कुऱ्हाडे अे. एच.	१२ वर्षे	वाणिज्य	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स
४७.	श्री. टगे जे. डी.	२१ वर्षे	अर्थशास्त्र	हिराचंद नेमचंद कॉलेज ऑफ कॉमर्स.
४८.	श्री. गुरम एन्. व्ही.	१२ वर्षे	वाणिज्य	हिराचंद नेमचंद कॉलेज ऑफ कॉमर्स.
४९.	श्री. मिठ्ठा व्ही. अे.	१९ वर्षे	कचेरी व्यवस्था.	हिराचंद नेमचंद कॉलेज ऑफ कॉमर्स.
५०.	श्री. चिलवंत डी. के.	१० वर्षे	वाणिज्य	हिराचंद नेमचंद कॉलेज ऑफ कॉमर्स.
५१.	सौ. चव्हाण एम. अे.	१८ वर्षे	मराठी	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
५२.	श्री. पंडीत पी. एन्.	२३ वर्षे	गणित	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
५३.	श्री. बब्बूर ए. जी.	१४ वर्षे	भौतिक	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
५४.	श्री. आळंदकर ए. बी.	१८ वर्षे	रसायन	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
५५.	डॉ. पंडीत एस्. जे.	२१ वर्षे	भूशास्त्र	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
५६.	श्री. माळी एम. एस.	१९ वर्षे	रसायन	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
५७.	डॉ. होळीकट्टी एस. जी.	१० वर्षे	भौतिक	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
५८.	श्री. जाधव ए. बी.	१२ वर्षे	भौतिक	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	अध्यापन अनुभव	शाखा	वरिष्ठ महाविद्यालयाचे नांव [अधिक संलग्न २ स्तर]
५९.	सौ. पिटके एम्. एस्.	१९ वर्षे	इंग्रजी	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
६०.	श्री. नवले आर. अे.	१८ वर्षे	प्राणीशास्त्र	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
६१.	श्री. वारद अे. एम्.	१२ वर्षे	वनस्पती जीवशास्त्र	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
६२.	श्री. लोंढे व्ही. डी	०५ वर्षे	भौतिक	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
६३.	श्री. खाडीलकर अे. के.	१५ वर्षे	भूशास्त्र	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
६४.	श्री. कुलकर्णी व्ही. एम्.	१४ वर्षे	रसायन	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
६५.	श्री. हिरेमठ पी. एम.	१५ वर्षे	वनस्पती शास्त्र	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲन्ड सायन्स
६६.	श्री. देशपांडे डी. एच्.	२० वर्षे	प्राणीशास्त्र	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
६७.	सौ. गडवाल एन्. के	०८ वर्षे	भौतिक	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
६८.	श्री. निमकर डी. अे.	१२ वर्षे	रसायन	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
६९.	सौ. कोठाडिया अे. पी.	१३ वर्षे	प्राणीशास्त्र	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
७०.	सौ. जोशी व्ही. ए.	१३ वर्षे	भौतिक	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
७१.	श्री. भिडे जे. वाय.	१२ वर्षे	जीवशास्त्र	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स

अ.नं.	प्रतिसादकाचे नाव	अध्यापन अनुभव	शाखा	वरिष्ठ महाविद्यालयाचे नाव [संलग्न २ स्तर]
७२.	श्री. मुळीक आर.एन.	११ वर्षे	भौतिक	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
७३.	श्री. गायकवाड एस्.पी.	१५ वर्षे	भौतिक	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
७४.	सौ. पटणे एम्.अे.	१३ वर्षे	रसायन	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
७५.	श्री. बेल्ले एम.आय्.	१३ वर्षे	भौतिक	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
७६.	श्री. सरदेशमुख ए.डी.	१६ वर्षे	गणित	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस ॲण्ड सायन्स
७७.	श्री. मगी डी.एच्.	१२ वर्षे	भौतिक	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स, सायन्स
७८.	श्री. हिरतोट सी.एम्.	०५ वर्षे	भौतिक	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स, सायन्स
७९.	सौ. बाके एस्.पी.	१८ वर्षे	गणित	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स, सायन्स.

परिशिष्ट "ड"

मुख्याध्यापक / प्राचार्य मुलाखत आराखडा

- विनंती पत्र - १

[मुख्याध्यापक/ प्राचार्य यांना]

संशोधकाचे नांव : प्रा. अवघडे बी. एस.
लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील महिला
महाविद्यालय, सम्राट चौक, सोलापूर

मार्गदर्शकाचे नांव : डॉ. सौ. कुलकर्णी व्ही. एन्.

संशोधन केंद्र : कस्तुरबाई कॉलेज ऑफ
एज्युकेशन, सोलापूर.

संशोधन विषय :-

"सोलापूर शहरातील +२ स्तरावर अध्यापन करणा-या शिक्षकाच्या अध्यापनातील समस्यांचा अभ्यास करणे व उपाययोजना सुचविणे".

मा. मुख्याध्यापकसो/प्राचार्यसो ....

महोदय,

शिवाजी विद्यापीठाच्या एम. फिल [शिक्षणशास्त्र] पदवीसाठी मी वरीलप्रमाणे नमूद केलेल्या विषयावर संशोधनावर आधारीत प्रबंध लिहित आहे. यासाठी आपल्या मदतीची खरी गरज आहे. म्हणून आपण आपल्या विद्यालयातील महाविद्यालयातील सहकारी शिक्षकांना त्यांना दिली जाणारी प्रश्नावली भरुन देण्याबद्दल आपण मार्गदर्शन करावे अशी विनंती आहे.

याशिवाय आपण सोबतच्या मुलाखत आराखड्यामधील प्रश्नांची उत्तरे आपणांस उपलब्ध असणा-या वेळेप्रमाणे देण्याबद्दल विनंती आहे. आपण दिलेल्या माहितीचा संशोधनाच्या प्रबंधाखेरीज इतरत्र कोठेही वापर केला जाणार नाही. याची मी हमी देतो. आपण प्रश्नावलीमध्ये भरुन देणारी माहिती ही खाजगी स्वरुपात असेल. आपणांकडून येणा-या माहितीचा अभ्यास करुन संबंधीत विषयाबद्दल योजना आखणे प्रबंध लिहिणे शक्य होणार आहे. माझ्या या अभ्यास योजनेत आपले सहकार्य मिळेल अशी मी आशा करीत आहे.

आपला विश्वासू,

प्रा. अवघडे बी. एस.
लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील महिला
महाविद्यालय, सम्राट चौक, सोलापूर

मुख्याध्यापक / प्राचार्य मुलाखत आराखडा

टीप – प्रश्न क्रमांक १ ते १० संशोधकाच्या माहितीसाठी आहेत.

१] मुख्याध्यापक / प्राचार्य नांव :

२] शैक्षणिक पात्रता :

३] अध्यापनाचा विषय :

४] मुख्याध्यापक/प्राचार्य पदाचा अनुभव वर्षे :

५] शैक्षणिक संस्थेचे नांव :

६] शाळा / महाविद्यालयाचे नांव :

७] शाळा / महाविद्यालयाची स्थापना:

८] वर्ग–तुकडींची संख्या :

९] विद्यार्थी संख्या :

१०] शाळा/महाविद्यालय १०० % अनुदान प्राप्त आहे काय ? :

===

अ] विषय व अभ्यासक्रमासंबंधीच्या समस्या :

१] आपल्या शाळा / महाविद्यालयामध्ये प्रत्येक विषयाचे अभ्यास मंडळ आहे काय ?

होय / नाही.

२] अभ्यास मंडळाच्या बैठकीमध्ये शिक्षक/प्राध्यापक विषय अभ्यासक्रम व त्याची पूर्तता इत्यादी बाबतीत कोणत्या समस्या मांडतात ?

३] वरील घटकांमध्ये येणाऱ्या समस्या सोडविण्यासाठी आपली पध्दती कोणती आहे ? उदाहरण सांगा.
[चर्चा पध्दती/कृतीव्दारा/प्रयोग पध्दती/पर्यवेक्षित अभ्यास/ रात्र अभ्यासिका अन्य.]

४] आपण आपल्या शिक्षकाच्या अध्यापनाचे पाठ टाचणानुसार निरीक्षण करता का ?
होय / नाही.

५] शिक्षकाचे विद्यार्थ्यांना अद्यावत ज्ञान द्यावे व विद्यार्थ्यांची उत्तीर्णांची टक्केवारी वाढावी म्हणून प्रेरणा देण्यासाठी आपण कोणते उपक्रम राबवविता ?

६] तुमच्या शाळेत/ महाविद्यालयात राबविल्या जाणा-या अभ्यासपूरक उपक्रमांचा विद्यार्थ्यांना कोणता फायदा होतो ?

७] उच्च माध्यमिक शिक्षणानंतर पुढील विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश मिळण्याची पात्रता विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण व्हावी म्हणून आपण कोणते खास प्रयत्न करता ? उदाहरण सांगा.

८] विद्यार्थ्यांचे शारीरीक व मानसिक आरोग्य रक्षणाचे आपण कोणते प्रयत्न करता ?

९] अधिक २ स्तरावर शिक्षणाची गुणात्मक दर्जात वाढ व्हावी म्हणून आपण कोणत्या शिफारशी करू इच्छिता ?

ब] विद्यार्थी संख्या व वर्ग शिस्तीच्या समस्या

१] विद्यार्थ्यांच्या गैरहजेरीबद्दलची प्रमुख कारणे आपण कोणती सांगू शकाल? त्यावर कोणती उपाययोजना राबविता ?

२] विद्यार्थ्यांच्या बेशिस्तीबद्दलची प्रमुख कारणे आपण कोणती सांगू शकाल ? त्यावर कोणती उपाययोजना राबविता ?

३] विद्यार्थ्यांची अपुरी संख्या हा प्रश्न आपल्या शाळा / महाविद्यालयास भेडसावत असल्यास विद्यार्थी संख्या पूर्तीसाठी कोणते प्रयत्न करावे लागतात ?

क] शैक्षणिक व भौतिक सुविधांच्या समस्या

१] आपल्या / शाळा , महाविद्यालयामध्ये कोणकोणत्या शैक्षणिक व भौतिक सुविधा आहेत ?

२] कोणत्या शैक्षणिक व भौतिक सुविधा आपल्या संस्थेमध्ये नाहीत ?

३] नसलेल्या शैक्षणिक व भौतिक सुविधाबद्दल कोणत्या उपाययोजना करता ?

ड] व्यवस्थापनाशी संबंधीत अध्यापनातील समस्या

१] शिक्षकांना कृतीसत्रे / चर्चासत्रे, यासाठी पाठविताना आपल्या शैक्षणिक व्यवस्थापनामध्ये कोणकोणत्या अडचणी येतात ?

२] प्रभावी व्यवस्थापन राबविताना कोणत्या समस्या उद्भवतात ?

३] अधिक २ स्तरावरील व्यवस्थापन वेगळे असावे काय ? सकारण सांगा.
[होय / नाही]

४] शिक्षणाच्या प्रभावी व्यवस्थापनासाठी विद्यार्थी, शिक्षक, पालक, संस्थाचालक यांच्याकडून आपण कोणत्या अपेक्षा करू इच्छिता ?

परिशिष्ट "ड"

अ] मुलाखतीसाठी निवडल्या मुख्याध्यापक प्रतिसादकांची यादी

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	शाळेचे नांव
१]	श्री. साळवी अे.एस्. [एम्.ए.बी.एड.]	श्री. दि. जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय, सोलापूर.
२]	सौ. शहा के.एन्. [बी.ए.बी.एड.]	उमाबाई श्राविका विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय.
३]	श्री. चाबुकस्वार अे.एस्. [बी.ए.बी.एड.]	संभाजीराव शिंदे विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज, सोलापूर
४]	श्री. शेख आय.ए. [बी.ए.बी.पी.एड.]	सह्याद्री प्रशाला व ज्युनिअर कॉलेज.
५]	श्री. खैरे एम.ए. [एम्.ए.बी.एड.]	भारती विद्यापीठ, माध्यमिक विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज.
६]	श्री. आवटी एच्.एन्. [एम्.ए.बी.एड]	अण्णासाहेब पाटील प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय, सोलापूर.
७]	श्री. बनसोडे बी.टी. [बी.ए.बी.एड]	रावजी सखाराम हायस्कूल ऑफ कॉमर्स, व ज्युनिअर कॉलेज.
८]	सौ. येवलेकर टी.जे. [बी.ए.बी.एड.]	मेरी बी हार्डिंग विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज.
९]	श्री. मुल्ला अे.एच्. [एम.ए.बी.एड.]	एम्.अे. पानगल अँग्लो उर्दू हायस्कूल व ज्युनिअर कॉलेज, सोलापूर.

अ. नं.	प्रतिसादकाचे नांव	शाळेचे नांव
१०]	श्री. काकडे अे. एन्. [बी. एस्सी. बी. ए. बी. एड.	छत्रपती शिवाजी हायस्कूल व छत्रपती शिवाजी नाईट ज्युनिअर कॉलेज.
११]	श्री. कस्तुरकर बी. जे. [एम्. बी. बी. एड.]	नूतन प्रशाला व ज्यु. कॉलेज.
१२]	श्री. बंडी एन्. एन्. [बी. ए. बी. एड.]	कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.

परिशिष्ट - ड

ब] मुलाखतीसाठी निवडलेल्या प्राचार्य प्रतिसादकांची यादी

अ. नं.	प्रतिसादकांचे नाव	वरिष्ठ महाविद्यालयाचे नांव
१]	प्राचार्य डॉ. शहा आर. आर. [एम. एस्सी. पी. एच. डी.] संख्याशास्त्र.	वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅण्ड सायन्स.
२]	प्राचार्य डॉ. धायगुडे एन. एस. [एम. एस्सी. पी. एच. डी.] भौतिक	दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस अॅण्ड सायन्स.
३]	प्राचार्य डॉ. अभ्यंकर व्ही. बी. [एम. एस्सी. पी. एच. डी.] रसायन.	संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस अॅण्ड कॉमर्स, अॅण्ड सायन्स.
४]	प्राचार्य जमादार के. एम. [एम. ए. एम. फिल. बी. एड.]	सोशल कॉलेज ऑफ आर्टस अॅण्ड कॉमर्स.
५]	प्राचार्य डॉ. बनसुडे व्ही जी. [एम. कॉम. पी. एच. डी.] वाणिज्य	वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स
६]	प्राचार्य डॉ. डोळस व्ह. अ. [एम. कॉम. पी. एच. डी.] [बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेट]	हिराचंद नेमचंद कॉलेज ऑफ कॉमर्स

परिशिष्ट "ई"

निरीक्षण सूची

प्रास्ताविक

संशोधकाने संशोधनासाठी निवडलेल्या + २ स्तरावर अध्यापन करणाऱ्या चौदा माध्यमिक शाळांचे व सहा वरिष्ठ महाविद्यालयाचे निरीक्षण केले आहे.

अ] अधिक २ चे वर्ग संलग्न असणाऱ्या माध्यमिक शाळांची यादी.

१] श्री दि जैन गुरुकुल प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
२] उमाबाई श्राविका विद्यालय व कनिष्ठ महाविद्यालय
३] संभाजी शिंदे विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज.
४] सहयाद्री प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
५] भारती विद्यापीठ माध्यमिक विद्यालय व ज्युनिअर कॉलेज.
६] अण्णासाहेब पाटील प्रशाला व ज्युनिअर कॉलेज.
७] रावजी सखाराम हायस्कूल ऑफ कॉमर्स व ज्युनिअर कॉलेज.
८] मेरी बी हार्डींग विद्यालय व रॉजर्स ज्युनिअर कॉलेज.
९] एम्. अे. पानगल अँग्लो उर्दू हायस्कूल व ज्युनिअर कॉलेज.
१०] नूतन प्रशाला व ज्युनिअर कॉलेज.
११] छत्रपती शिवाजी हायस्कूल व छत्रपती शिवाजी नाईट ज्युनिअर कॉलेज.
१२] कुचन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय.
१३] हरिभाई देवकरण प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय, सोलापूर
१४] एस्. एस्. अे. उर्दू हायस्कूल अँन्ड ज्युनियर कॉलेज, सोलापूर.

ब] अधिक २ चे वर्ग संलग्न असणाऱ्या वरिष्ठ महाविद्यालयाची यादी

१] वालचंद कॉलेज ऑफ आर्टस् ॲन्ड सायन्स, सोलापूर.
२] दयानंद कॉलेज ऑफ आर्टस् ॲन्ड सायन्स, सोलापूर.
३] संगमेश्वर कॉलेज ऑफ आर्टस्, कॉमर्स ॲन्ड सायन्स, सोलापूर.
४] सोसल कॉलेज ऑफ आर्टस् ॲन्ड कॉमर्स
५] वेलणकर कॉलेज ऑफ कॉमर्स, सोलापूर.
६] हिराचंद नेमचंद कॉलेज ऑफ कॉमर्स, सोलापूर

क] निरीक्षण सूची [illegible]क

१] शालेय इमारत, वर्गखोल्या, फर्निचर, सभागृह.
२] शालेय परिसर क्रीडांगण
३] प्रयोगशाळा
४] प्रयोगशाळेमध्ये उपलब्ध असणारे साहित्य
५] शैक्षणिक साहित्याची पाहणी
६] शैक्षणिक साहित्याची मांडणी
७] हजेरीपत्रक व पाठ टाचण
८] ग्रंथालय इमारत
९] ग्रंथालयातील पुस्तके
१०] ग्रंथालयातील संदर्भ ग्रंथ
११] दृकश्राव्य साधने, रेडिओ, चित्रवाणी, फिल्मप्रोजेक्ट इत्यादी.
१२] भूगोलाचे शैक्षणिक साहित्य, नकाशे, आराखेड, खडकाचे नमुने,

१३] वेगवेगळ्या विषयाची दालने, शिक्षक स्टाफ रुम.

१४] वेगवेगळ्या विषयाची शिक्षकांनी ठेवलेली कात्रणे, फिल्मस्. तक्ते, चित्रे.

१५] शिक्षकांनी लिहलेले लेख वेगवेगळे साहित्य.

१६] वर्तमानपत्रे, नियतकालिके, मासिके.